ЕДИС СОФТУЕР ЕООД

Пловдив, тел. 0888-640825
e-mail: office@edis-bg.com, https://www.edis-bg.com

ЕДИС-ФАКТУРИ

ФАКТУРИРАНЕ
версия 2.7

РЪКОВОДСТВО ЗА ПОТРЕБИТЕЛЯ

РАБОТА С ВАЛУТА

Пловдив, май 2017 г.

Съдържание

1. Въведение. 2
2. Въвеждане на валути. 2
3. Въвеждане на валутни курсове. 3
4. Материални запаси. 9
5. Варианти за издаване на международни фактури. 11
6. Обобщение. 15

1. Въведение.

Във версия 2.7 на ЕДИС-ФАКТУРИ е включена възможност за работа с валута по подразбиране при издаване на международна фактура. Актуализацията на базата данни от версия 2.6 към 2.7 се извърша автоматично от програмата при нейното първо стартиране. След актуализацията в менюто „Обща база“ се включват две нови възможности:

- **Валути;**
- **Валутни курсове.**

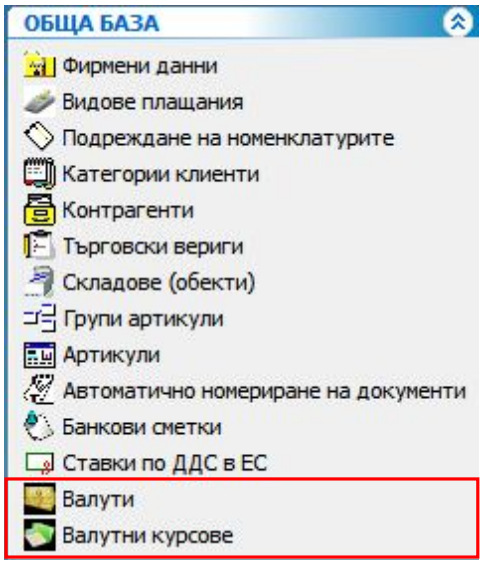

За да използвате валутните възможности на ЕДИС-ФАКТУРИ трябва да въведете валутите, които смятате да използвате и валутните курсове (фиксинг) на БНБ.

2. Въвеждане на валути.

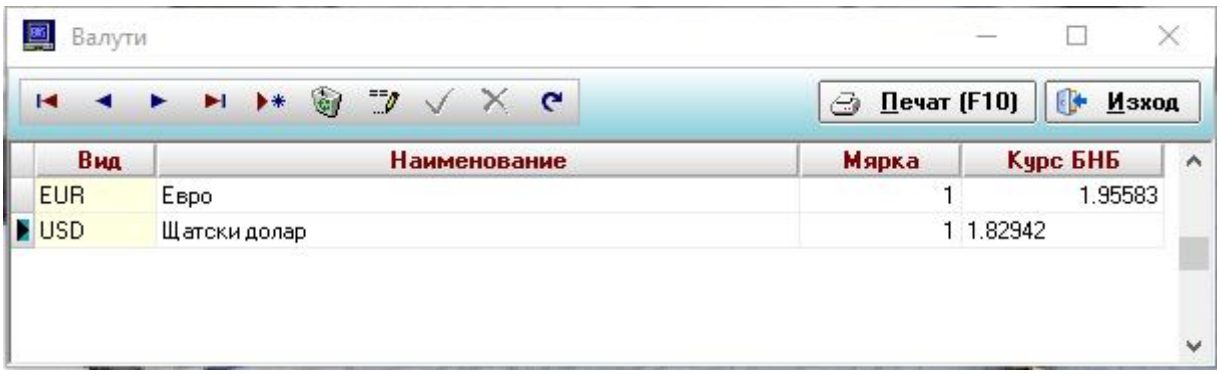

При работа с валута използвайте общоприетите мнемонични кодове на валутите: “**USD**”, “**EUR**” ,”**GBP**” и т.н. Това ще ви улесни при въвеждането на валутни курсове, освен това един поглед върху кода ще ви даде информация за използваната валута. Въведеният валутен курс се използва при преизчисляването на цените стоките във валута в номенклатурата на материалните запаси и при издаване на международна фактура, освен ако за датата на издаване на фактурата не е посочен конкретен валутен курс в следващото меню „Валутни курсове“. Бутоните над таблицата ви улесняват в навигацията в нея и включват функции, активиращи действия като: въвеждане, редактиране и изтриване на валута, отказ от текущата операция (въвеждане или редактиране) и обновяване на таблицата, с която се извършва пренареждане на въведените валути по вид.

3. Въвеждане на валутни курсове.

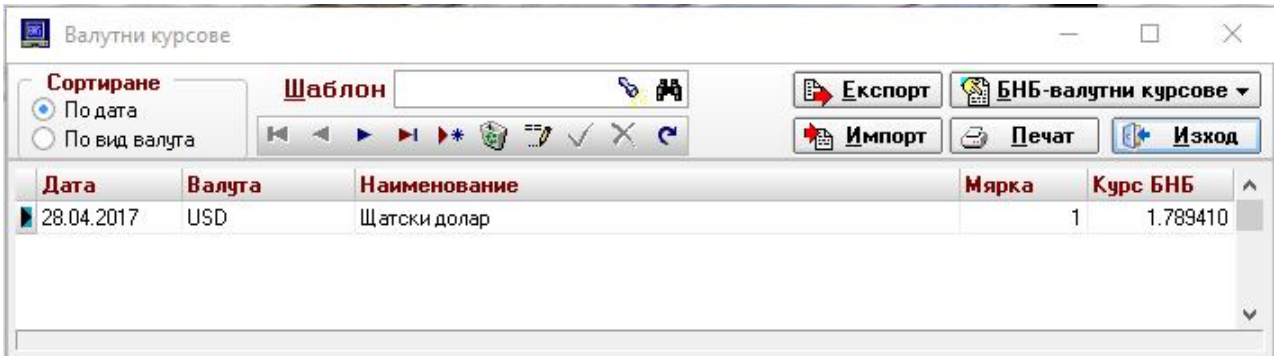

В тази таблица трябва да въведете датата, към която въвеждате валутния курс и да изберете вида на валутата. Полетата „**Наименование**“ и „**Мярка**“ ще бъдат заредени автоматично. След това трябва да въведете валутния курс за избраната валута към тази дата.

Експорт и импорт на валутни курсове в XML-формат.

Тази функция се използва за вътрешни нужди на програмата. С нейна помощ могат се прехвърлят валутните курсове от едно работно място на друго. С бутон **Експорт** таблицата на валутните курсове се експортира в XML-формат по подразбиране в папка EDISTMP. С бутон **Импорт** данните от този файл се зареждат в текущата база данни. Тези функции осигуряват пренос на валутните курсове между различните инсталации не ЕДИС-АСО.

Импорт на валутни курсове от бюлетина на БНБ

Предоставят се две възможности:

Импорт на валутни курсове за определена дата.

Данните за импорт трябва да отговарят на условията посочени на следващия екран:

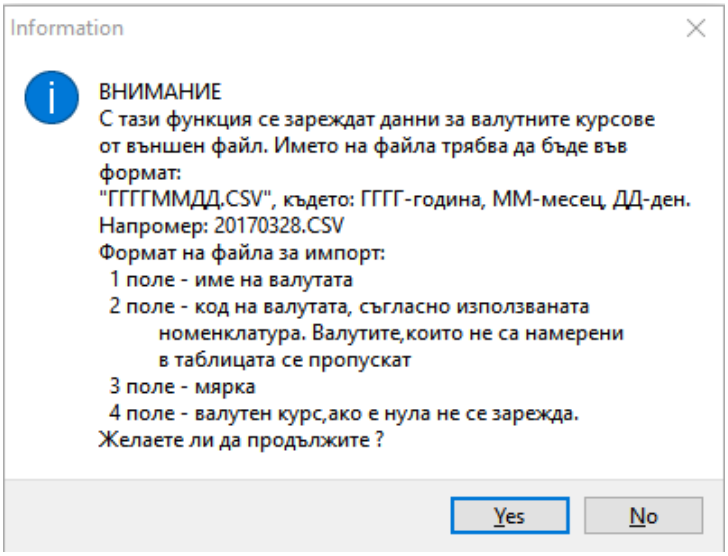

Подготовката на файла за импорт преминава през следните етапи:
Влизане в сайта на БНБ: **www.bnb.bg** и избор на „**Всички курсове**“

Ще се появи нова страница с валутните курсове. В нейната долна част се дава възможно за запис на валутните курсове във файл. Изберете формат за изтегляне „**xls**“ и натиснете бутона „**Изтегли**“.

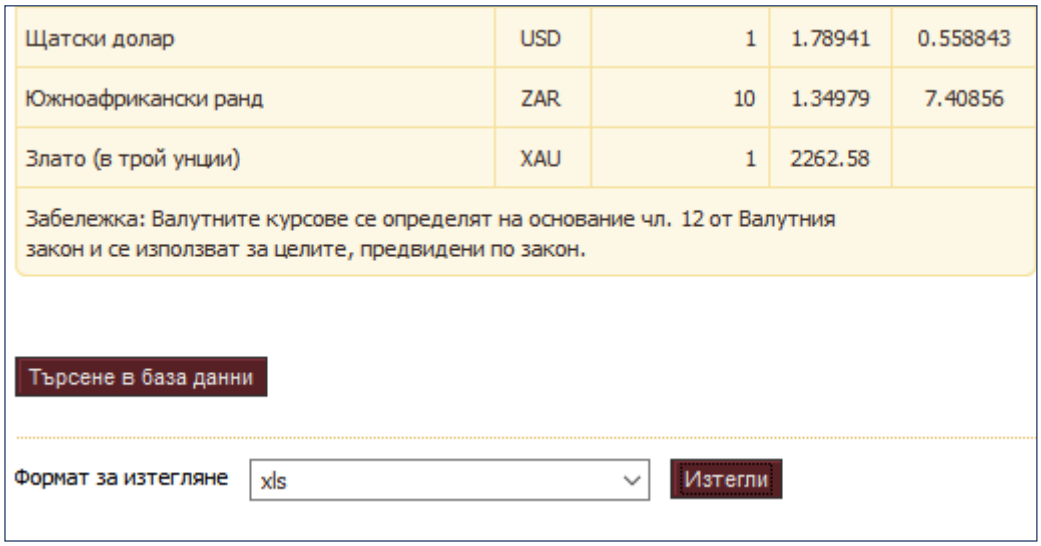

Запишете файла под подходящо име, например: **Exchange_Rates_28.04.2017.xls** в избрана от вас папка на диска, но запомнете нейното място. Отворете записания файл с използвания от вас офис-пакет.
Би трябвало да изглежда подобно на следващия екран:

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	**Курсове на българския лев към отделни чуждестранни валути и цена на златото, валидни за 28.04.2017**							
2								
3	**Наименование**	**Код**	**За единица валута/злато**	**Лева (BGN)**	**Обратен курс: за един лев**			
4	Австралийски долар	AUD	1	1.33695	0.747971			
5	Бразилски реал	BRL	10	5.63348	1.7751			
6	Канадски долар	CAD	1	1.31141	0.762538			
7	Швейцарски франк	CHF	1	1.80577	0.55378			
8	Китайски ренминби юан	CNY	10	2.59507	3.85346			
9	Чешка крона	CZK	100	7.2648	13.765			
10	Датска крона	DKK	10	2.6294	3.80315			
11	Британска лира	GBP	1	2.31533	0.431904			
12	Хонконгски долар	HKD	10	2.30087	4.34618			
13	Хърватска куна	HRK	10	2.62035	3.81628			
14	Унгарски форинт	HUF	1000	6.26106	159.717			
15	Индонезийска рупия	IDR	10000	1.3425	7448.79			
16	Израелски шекел	ILS	10	4.94046	2.0241			
17	Индийска рупия	INR	100	2.78364	35.9242			
18	Японска йена	JPY	100	1.6063	62.2549			
19	Южнокорейски вон	KRW	1000	1.5726	635.89			
20	Мексиканско песо	MXN	100	9.42569	10.6093			
21	Малайзийски рингит	MYR	10	4.12214	2.42592			
22	Норвежка крона	NOK	10	2.09756	4.76744			
23	Новозеландски долар	NZD	1	1.23031	0.812803			
24	Филипинско песо	PHP	100	3.57144	27.9999			
25	Полска злота	PLN	10	4.63203	2.15888			
26	Нова румънска лея	RON	10	4.31294	2.3186			
27	Руска рубла	RUB	100	3.14918	31.7543			
28	Шведска крона	SEK	10	2.0306	4.92465			
29	Сингапурски долар	SGD	1	1.28184	0.780129			
30	Тайландски бат	THB	100	5.17621	19.3192			
31	Нова турска лира	TRY	10	5.04652	1.98156			
32	Щатски долар	USD	1	1.78941	0.558843			
33	Южноафрикански ранд	ZAR	10	1.34979	7.40856			
34	Злато (в трой унции)	XAU	1	2262.58				
35	Забележка: Валутните курсове се определят на основание чл. 12 от Валутния закон и се използват за целите, предвидени по закон.							

Изтрийте всички заглавни и крайни редове от таблицата, които не са свързани с валутните курсове, така че да получите таблицата във вида:

	A	B	C	D	E
1	Австралийски долар	AUD	1	1.33695	0.747971
2	Бразилски реал	BRL	10	5.63348	1.7751
3	Канадски долар	CAD	1	1.31141	0.762538
4	Швейцарски франк	CHF	1	1.80577	0.55378
5	Китайски ренминби юан	CNY	10	2.59507	3.85346
6	Чешка крона	CZK	100	7.2648	13.765
7	Датска крона	DKK	10	2.6294	3.80315
8	Британска лира	GBP	1	2.31533	0.431904
9	Хонконгски долар	HKD	10	2.30087	4.34618
10	Хърватска куна	HRK	10	2.62035	3.81628
11	Унгарски форинт	HUF	1000	6.26106	159.717
12	Индонезийска рупия	IDR	10000	1.3425	7448.79
13	Израелски шекел	ILS	10	4.94046	2.0241
14	Индийска рупия	INR	100	2.78364	35.9242
15	Японска йена	JPY	100	1.6063	62.2549
16	Южнокорейски вон	KRW	1000	1.5726	635.89
17	Мексиканско песо	MXN	100	9.42569	10.6093
18	Малайзийски рингит	MYR	10	4.12214	2.42592
19	Норвежка крона	NOK	10	2.09756	4.76744
20	Новозеландски долар	NZD	1	1.23031	0.812803
21	Филипинско песо	PHP	100	3.57144	27.9999
22	Полска злота	PLN	10	4.63203	2.15888
23	Нова румънска лея	RON	10	4.31294	2.3186
24	Руска рубла	RUB	100	3.14918	31.7543
25	Шведска крона	SEK	10	2.0306	4.92465
26	Сингапурски долар	SGD	1	1.28184	0.780129
27	Тайландски бат	THB	100	5.17621	19.3192
28	Нова турска лира	TRY	10	5.04652	1.98156
29	Щатски долар	USD	1	1.78941	0.558843
30	Южноафрикански ранд	ZAR	10	1.34979	7.40856

Съхранете така коригираната таблица в избрана от вас папка във формат „**csv**“ под следното име: „**ГГГГММДД.CSV**”, където: „**ГГГГ**“-година, „**ММ**“-месец, „**ДД**“- ден . Например, таблицата с валутните курсове за **28.04.2017** след направеното редактиране трябва да се съхрани под името: „**20170428.CSV**“. Това е важно, защото по този начин се определя за коя дата се зареждат валутните курсове.

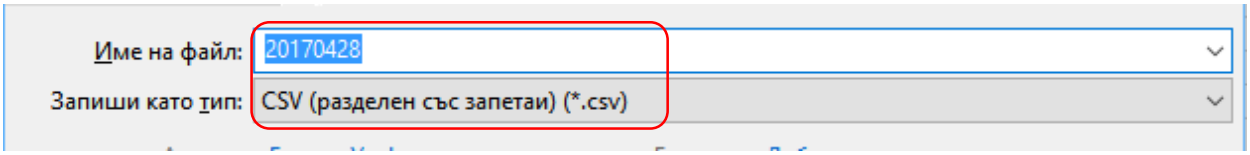

Сега от падащото меню, което се отваря с бутон „**БНБ-валутни курсове**“ може да изберете „**Валутни курсове за дата**“. След като потвърдите условията посочени на следващия екран, можете да изберете папката, в която сте записали валутните курсове за определената дата. Следващата стъпка е да изберете вида на разделителя между полетата. Програмата предлага „**;**“ (точка и запетая) , но можете да го промените:

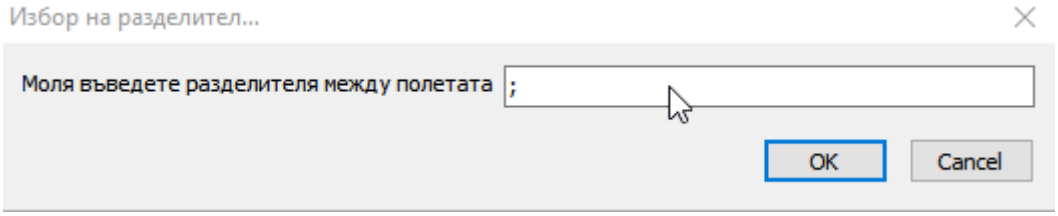

След потвърждаване на избора програмата ще зареди валутните курсове за избраната дата (от името на файла за импорт) в таблицата. Ще бъдат импортирани валутните курсове само на валутите в номенклатурата на валутите.

Импорт на валутните курсове за избрана валута за период.

Данните за импорт трябва да отговарят на следните условия:

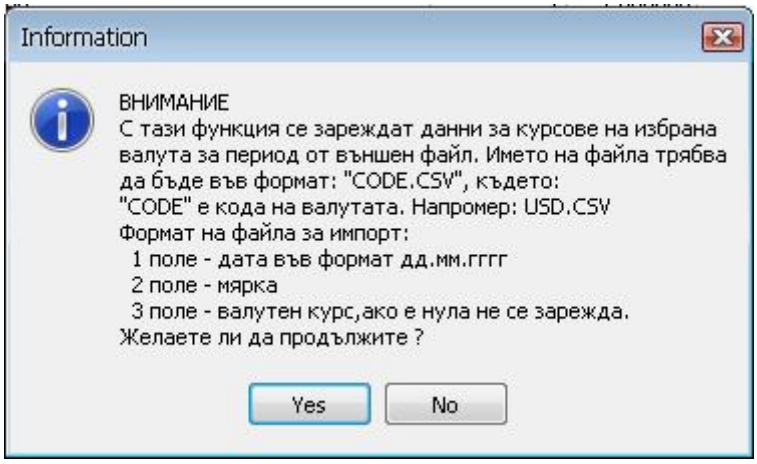

Подготовката на файла за импорт преминава през следните етапи:
Влизане в сайта на БНБ: **www.bnb.bg** и избор на „**Всички курсове**“:

Ще се появи нова страница с валутните курсове.
В нейната долна част натиснете бутона „**Търсене в база данни**“:

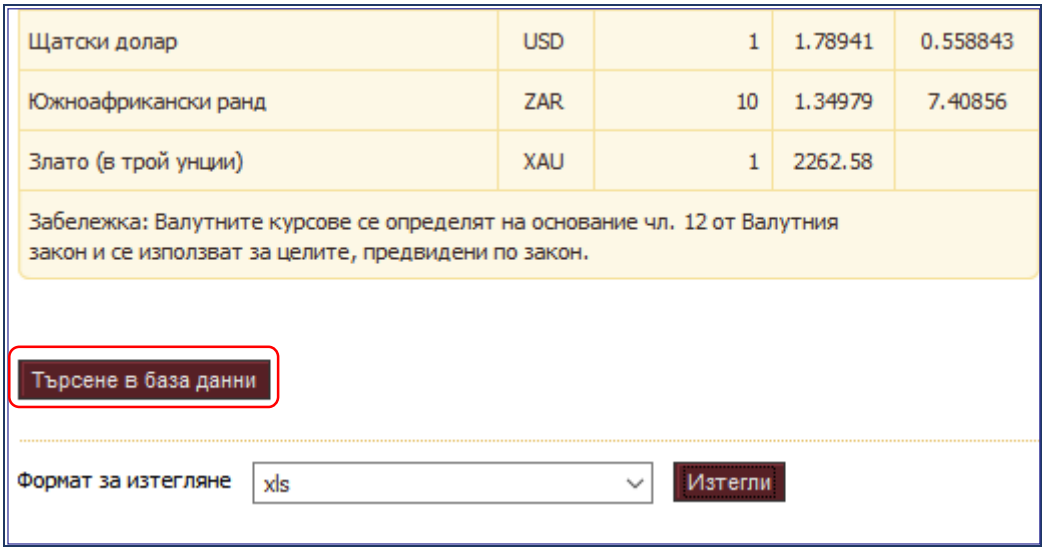

Ще се активира екран за избор на период и вида на валутата. След като направите своя избор, натиснете бутон „**Покажи избрани**“.

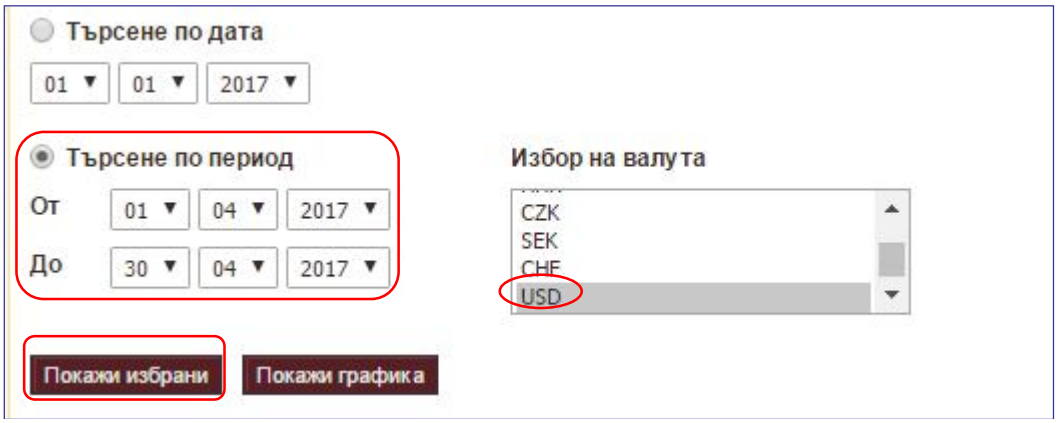

ВНИМАНИЕ! Не избирайте повече от един вид валута, независимо, че се предоставя възможност за избор до 6 валути. Тази процедура трябва да повторите за всеки вид валута, включена в номенклатурата на валутата.

Ще се появи таблица с валутните курсове за избраната валута по дати за избрания период. В нейната долна част се дава възможно за запис на валутните курсове във файл.. Изберете формат за изтегляне „**xls**“ и натиснете бутона „**Изтегли**“.

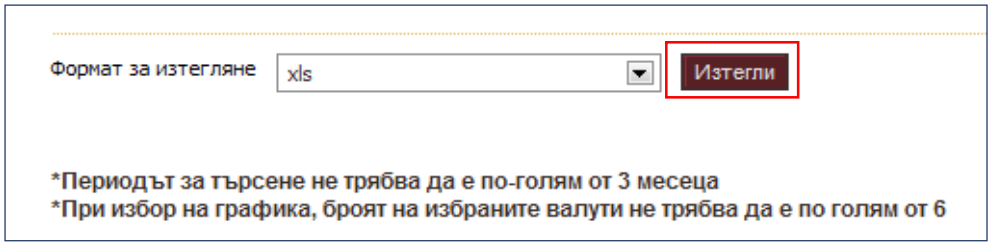

Запишете файла под подходящо име, например: **Exchange_Rates_01.04_30.04.2017.xls** в избрана от вас папка на диска, но запомнете нейното място. Отворете записания файл с използвания от вас офис-пакет.

Би трябвало да изглежда подобно на следващия екран:

	A	B	C	D	E	F	G
1	Курсове на българския лев към отделни чуждестранни валути						
2	и цена на златото, валидни за периода от 01.04.2017 до 30.04.2017						
3	Период		USD				
4			(за\курс)				
5	03.04.2017		1	1.83457			
6	04.04.2017		1	1.83629			
7	05.04.2017		1	1.83164			
8	06.04.2017		1	1.83371			
9	07.04.2017		1	1.83992			
10	10.04.2017		1	1.84896			
11	11.04.2017		1	1.84234			
12	12.04.2017		1	1.84425			
13	13.04.2017		1	1.83992			
14	18.04.2017		1	1.83096			
15	19.04.2017		1	1.82362			
16	20.04.2017		1	1.82022			
17	21.04.2017		1	1.82822			
18	24.04.2017		1	1.80294			
19	25.04.2017		1	1.79582			
20	26.04.2017		1	1.79549			
21	27.04.2017		1	1.79747			
22	28.04.2017		1	1.78941			
23							

Изтрийте всички заглавни и крайни редове от таблицата, които не са свързани с валутните курсове и колона „B“, така че да получите таблицата във вида:

	A	B	C	D
1	03.04.2017		1	1.83457
2	04.04.2017		1	1.83629
3	05.04.2017		1	1.83164
4	06.04.2017		1	1.83371
5	07.04.2017		1	1.83992
6	10.04.2017		1	1.84896
7	11.04.2017		1	1.84234
8	12.04.2017		1	1.84425
9	13.04.2017		1	1.83992
10	18.04.2017		1	1.83096
11	19.04.2017		1	1.82362
12	20.04.2017		1	1.82022
13	21.04.2017		1	1.82822
14	24.04.2017		1	1.80294
15	25.04.2017		1	1.79582
16	26.04.2017		1	1.79549
17	27.04.2017		1	1.79747
18	28.04.2017		1	1.78941
19				

Съхранете така коригираната таблица в избрана от вас папка във формат „**csv**“ под следното име: „**КОД ВАЛУТА.CSV**”, където: „**КОД ВАЛУТА**“ е кодът на избраната за импорт валута съгласно използваната в ЕДИС-АСО номенклатура на валутите. Например, таблицата с валутните курсове за щатския долар за избрания период, след направеното редактиране, трябва да се съхрани под името: „**USD.CSV**“. Това е важно, защото по този начин се определя за коя валута се зареждат валутните курсове.

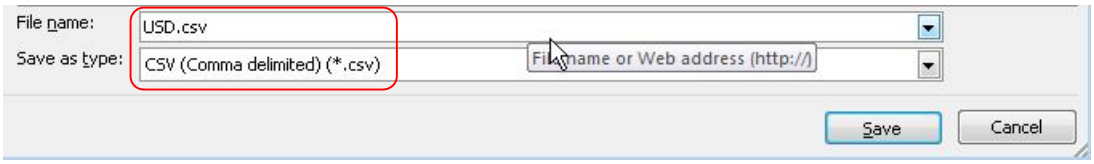

Сега от падащото меню, което се отваря с бутон „**БНБ-валутни курсове**“ може да изберете „**Курс на валута за период**“. След като потвърдите условията посочени на предходния екран, можете да изберете папката, в която сте записали валутните курсове за определената валута. След това изберете вида на разделителя между полетата. Програмата предлага „**;**“ (точка и запетая), но можете да го промените:

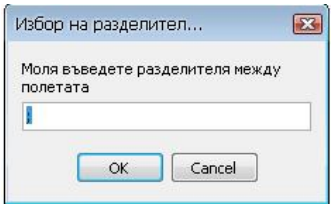

След потвърждаване на избора програмата ще зареди валутните курсове за избраната валута (от името на файла за импорт), ако тя съществува в номенклатурата на валутите.

4. Материални запаси.

Въвеждане на разширени наименования на артикулите.

Разширенията в номенклатурата на материалните запаси включват възможности за:

- Задаване на текст на български език, който да бъде извеждан в документите. Предвиденият в ЕДИС-ФАКТУРИ размер на текста за наименование на артикулите е ограничен до 40 символа. Ако този размер не е достатъчен за описание на артикула при издаване на документи, можете да се възползвате от тази възможност, която ви дава възможност за въвеждане на текст с размер до 240 символа;
- Задаване на текст (до 240 символа) и мярка (до 10 символа) на английски език, който да бъде извеждан в международните фактури и известия.

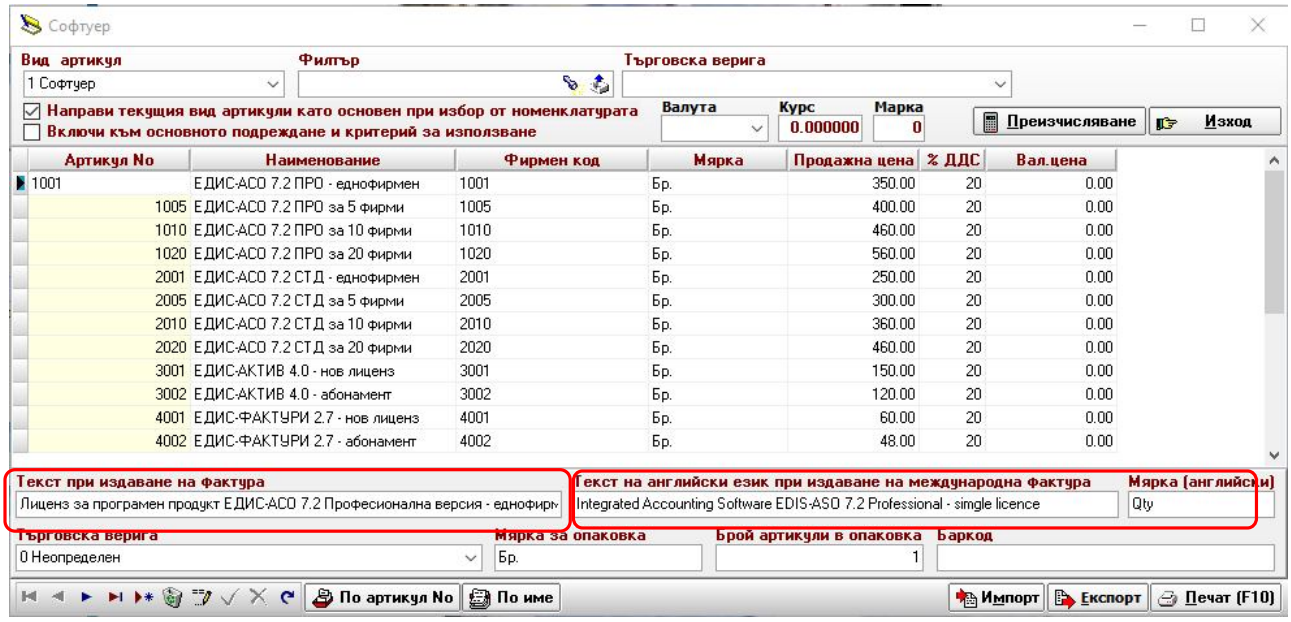

Независимо от тази възможност при издаването на документите можете да въвеждате или коригирате наименованията на артикулите свободно в границите на 240 символа. Корекцията в наименованията в документите на български език не се запазват в номенклатурата. За разлика от тях, корекциите направени в

английския текст на наименованията при издаване на международна фактура се запазват.

Изчисляване на валутни цени.

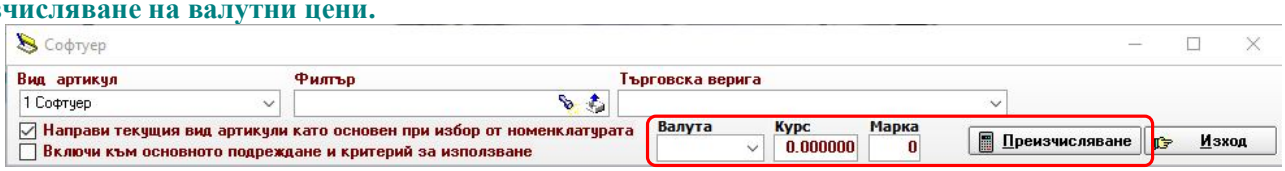

За да използвате тази възможност като минимум се изисква да е въведен поне един вид валута. Списъкът с въведените валути се зарежда в полето „**Валута**“. След избора на вида на валутата в полето „**Курс**“ и „**Мярка**“ се извеждат курса и мярката въведени в номенклатурата на валутата. Допуска се ръчно да коригирате изведения от програмата валутен курс, но не можете да въвеждате нов вид валута от тук. С бутон „**Преизчисляване**“ се изчислява валутната цена в избрания вид на валута, като за база се използва въведената цена в лева. Ако такава липсва, валутна цена не се изчислява. Можете да въвеждате и коригирате валутната цена и ръчно.

В следващия пример се вижда направеното изчисляване на валутната цена в USD. За първите четири позиции е направена ръчна корекция на валутната цена.

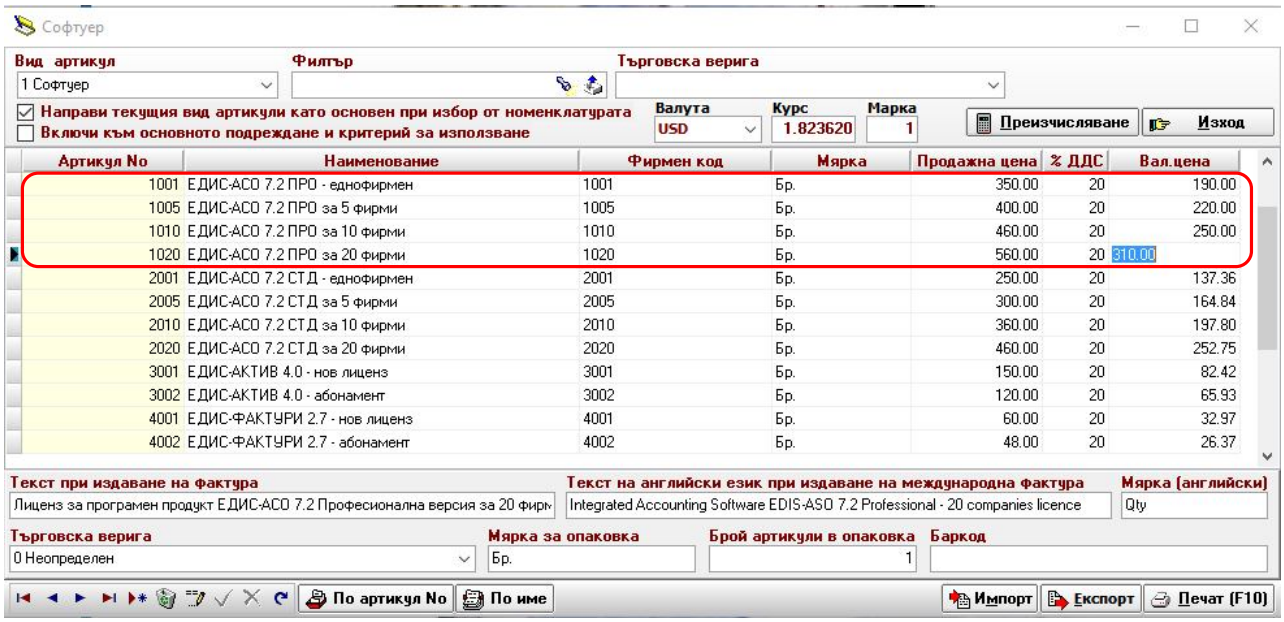

Макар и да не се препоръчва, можете да имате валутни цени в различна валута за различните видове артикули. За един вид артикул можете да имате валутни цени само в един вид валута.

Например,

За вид артикул „**Услуги**“ валутната цена е изчислена в евро.

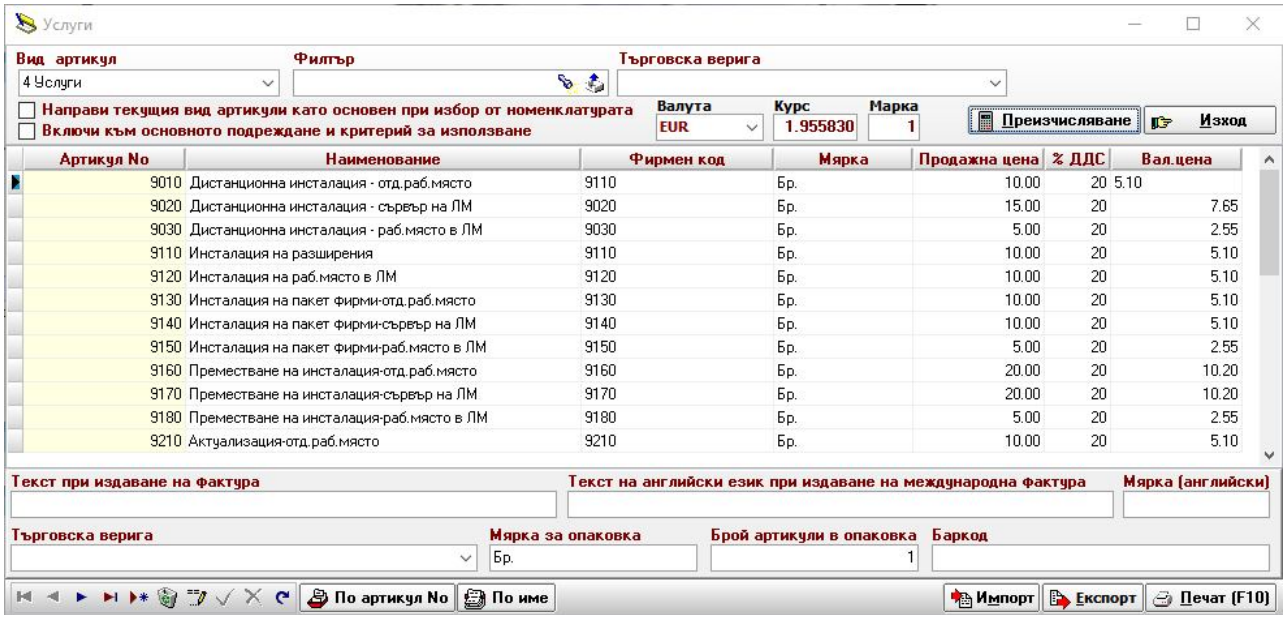

Едно възможно приложение с използването на различни валути е да формирате различни групи артикули от едни и същи материални запаси и да формирате валутни цени в различна валута за различните групи. По този начин при продажби в ЕС може да бъде използвано евро, а продажби извън ЕС продажбите бъдат в долари.

5. Варианти за издаване на международни фактури.

5.1, Преизчисляване на валутните цени.

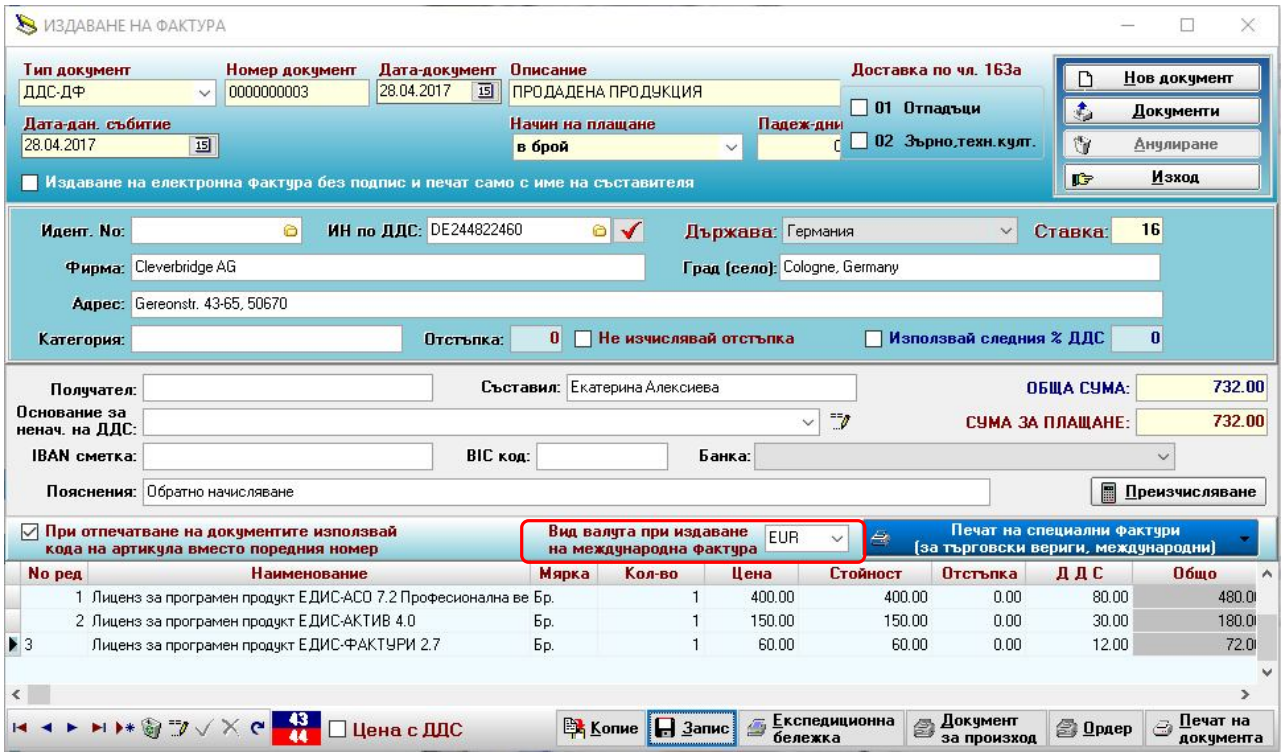

Този вариант се прилага, в случаите, когато не е избрана валута в полето „**Вид валута при издаване на международна фактура**“. При изчисляването на цените се използва евро. За това ви информира следното съобщение:

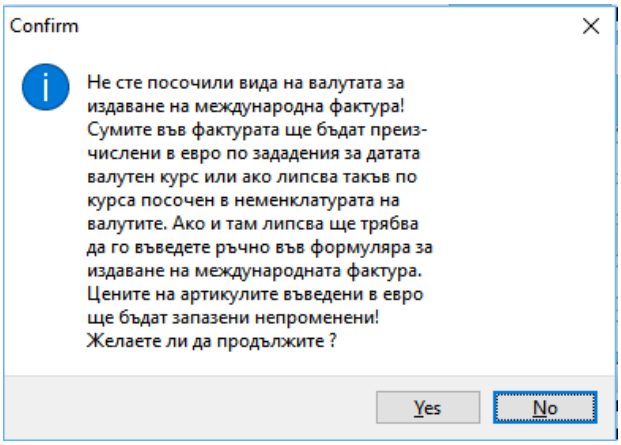

След операцията по преизчисляването в евро международната фактура ще изглежда така:

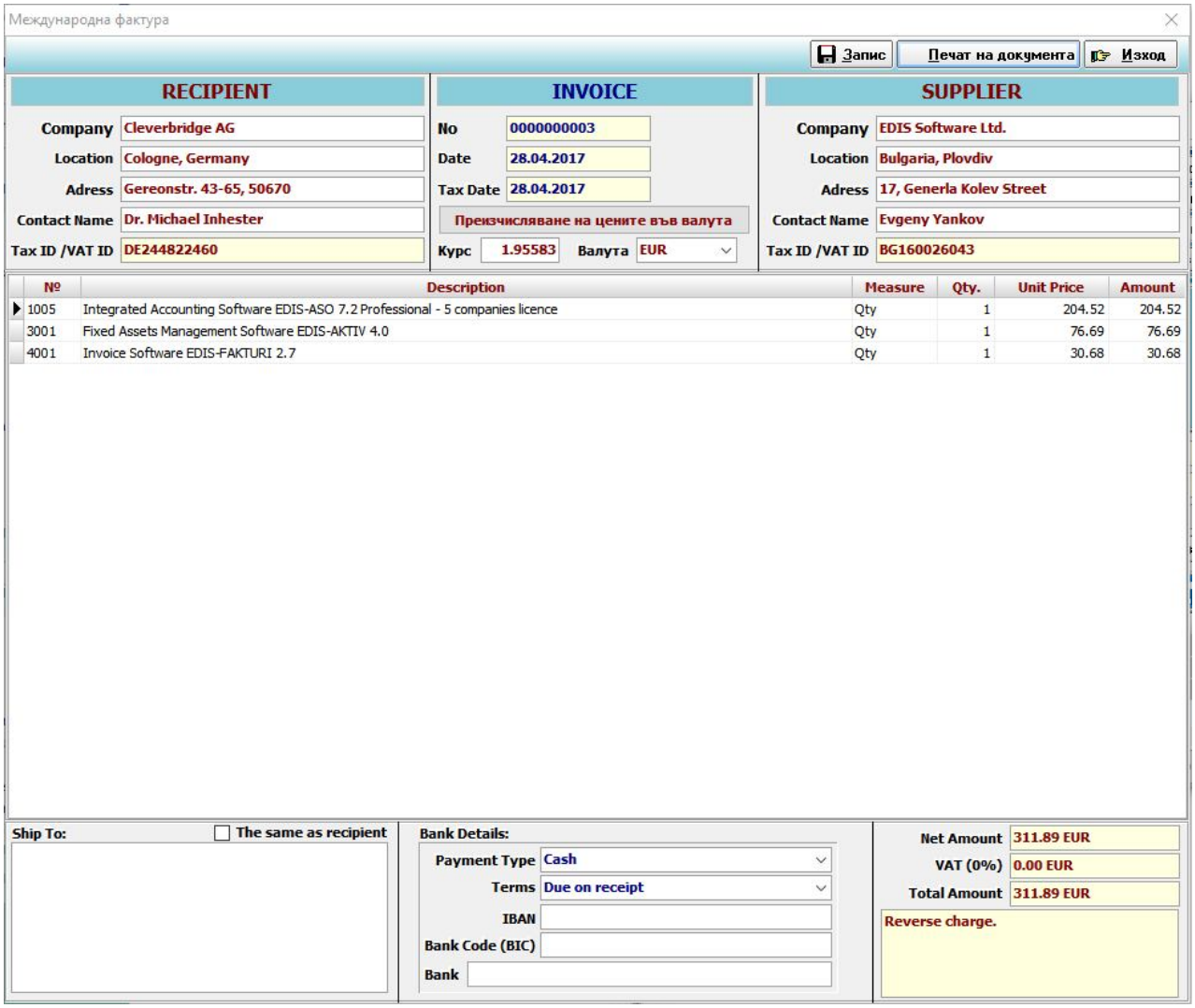

В новата версия се допуска да направите ръчна корекция на цените след тяхното преизчисляване, да променяте данните на контрагентите, имената на артикулите и тяхната мярка.

Можете да направите и ново преизчисляване на валутните цени в този екран като изберете друг вид валута, промените, ако е необходимо валутния курс и натиснете бутона „**Преизчисляване на цените във валута**“.

След избора на друг вид валута програмата проверява за въведен валутен курс към датата на издаване на фактурата и го извежда в полето „**Курс**“. Ако не е въведен валутен курс за тази дата, се избира валутния курс от номенклатурата с валутите. Ако и там не е въведен курс, в полето „**Курс**“ се извежда стойност нула и трябва да въведете валутния курс ръчно.

Примерно, след избора на валута „**USD**” (Щатски долари) се извежда въведения във меню „**Валутни**

курсове“ валутен курс за 28.04.2017 год., в случая „**1.78941**“

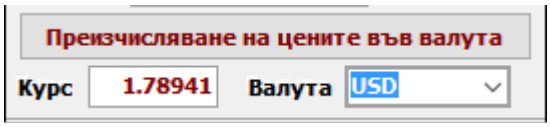

След преизчисляването на международната фактура тя ще изглежда така:

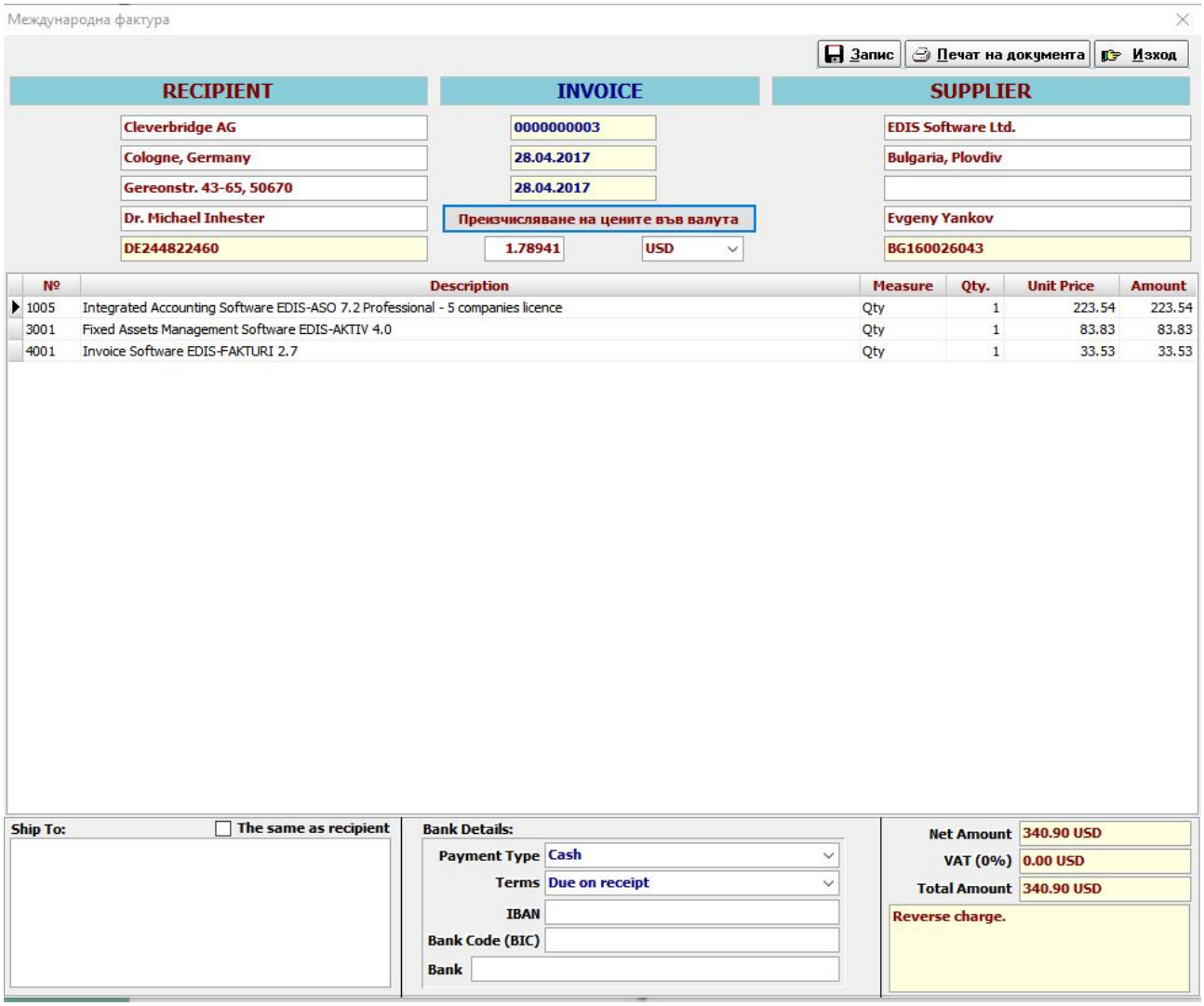

5.2. Използване на въведени валутни цени.

За прилагането на този вариант в полето в полето „**Вид валута при издаване на международна фактура**“ трябва да бъде избран конкретен вид валута.

При оформянето на международната фактура се прилагат следните принципи:

- Валутната цена от номенклатурата на материалните запаси се запазва, ако валутата на базата на която е въведена (изчислена) валутна цена в номенклатурата на материалните запаси съвпада с избраната валута;
- За артикулите, за които е използван друг вид валута се извършва преизчисляване на валутната цена на базата на избраната валута и валутния курс за нея. Програмата проверява за въведен валутен курс към

датата на издаване на фактурата. и го извежда в полето „**Курс**“ в екрана на международната фактура. Ако не е въведен валутен курс за тази дата, се избира валутния курс от номенклатурата с валутите. Ако и там не е въведен курс, в полето „**Курс**“ се извежда стойност нула и трябва да въведете валутната цена ръчно.

В следната примерна фактура:

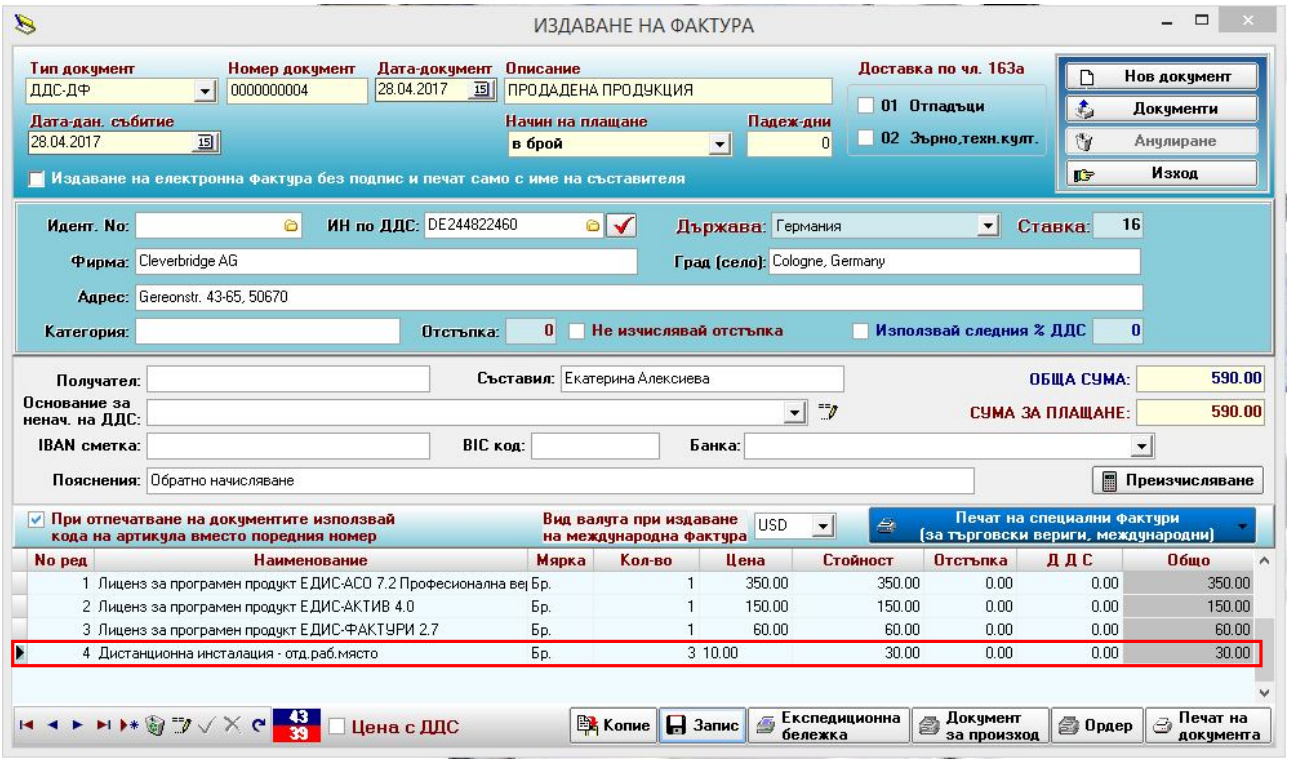

За първите позиции в номенклатурата на материалните запаси е зададена цена в USD (долари):

Вид	Код	Наименование	Мярка	Цена	% ДДС	Акциз	Мин. запас	Макс. запас	Годност	Валута	Вал. цена
1	1001	ЕДИС-АСО 7.2 ПРО - еднофирмен	Бр.	350.00	20.00	0.00	0.00	0.00	0	USD	190.00
1	3001	ЕДИС-АКТИВ 4.0 - нов лиценз	Бр.	150.00	20.00	0.00	0.00	0.00	0	USD	82.42
1	4001	ЕДИС-ФАКТУРИ 2.7 - нов лиценз	Бр.	60.00	20.00	0.00	0.00	0.00	0	USD	32.97

А за услугата (позиция 4) цената е в евро:

Вид	Код	Наименование	Мярка	Цена	% ДДС	Акциз	Мин. запас	Макс. запас	Годност	Валута	Вал. цена
4	9010	Дистанционна инсталация - отд.раб.място	Бр.	10.00	20.00	0.00	0.00	0.00	0	EUR	5.10

При издаването на международната фактура цената на **първите три позиции** се запазва, защото зададената базова валута за международната фактура е долари (**USD**), а цената на услугата по дистанционно инсталиране (позиция 4) се преизчислява в долари по зададения валутен курс (**1.78941**). За база се използва цената в лева (**30 лв.**):

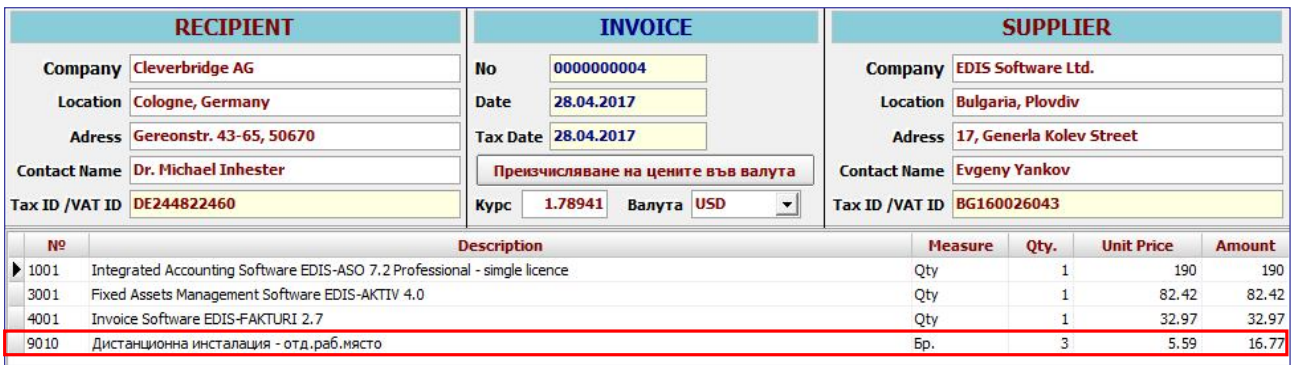

Във всички случаи на преизчисляване на валутната цена за база се взема цената в лева. Ако тази цена не е въведена (нула), не се прави преизчисляване и цената във валута се остава „**0.00**” (нула). В тези случаи трябва да въведете цената ръчно.

В международната фактура не се допуска корекция на количеството или общата стойност. Можете да правите корекция само на наименованието на стоката (услугата) и цената.

При промяна на валутния курс или вида на валутата трябва да натиснете бутона „**Преизчисляване на цените във валута**”, за да активирате процедурата за преизчисляване.

6. Обобщение.

При издаването на международна фактура наименования, мерните единици и валутните цени се задават по следния начин:

- Наименованията и мерните единици на артикулите могат да бъдат въведение предварително в номенклатурата на материалните запаси или с корекция на текста в екрана за издаване на международната фактура. Всички корекции в наименованията и мерните единици направени в този екран се запазват при записа на фактурата;
- Валутните цени на артикулите могат да бъдат въведени или преизчислени в даден вид валута по зададен ръчно или в номенклатурата а валутите курс. Всички цени за групата материални запаси могат да бъдат само в един вид валута. За различните групи може да бъде използвана различна валута. По всяко време тези цени могат да бъдат трансформирани от един вид валута в друг.

При изчисляването на валутните цени в международната фактура се спазват следните правила:

1. Ако в полето за вида на валутата за международната фактура не е посочена валута, всички цени се преизчисляват в евро по въведения в меню „Валутни курсове“ курс за деня или ако такъв липсва се взема валутния курс от номенклатурата на валутите. Ако и там не е въведен валутен курс валутните цени не се преизчисляват и в международната фактура се зареждат като „0“ (нула) и трябва да бъдат въведени ръчно;
2. Ако в полето за вида на валутата за международната фактура е посочена валута, цените на артикулите се формират по следния начин:
   - Цените на артикулите се вземат от номенклатурата на материалните запаси, в случай че са изчислени за същия вид валута;
   - Цените на артикулите, които са изчислени в друг вид валута или не са въведени в номенклатурата на материалните запаси се преизчисляват в избрания вид валута на база цената в лева по въведения в меню „Валутни курсове“ курс за деня или ако такъв липсва се взема валутния курс от номенклатурата на валутите. Ако и там не е въведен валутен курс валутните цени не се преизчисляват и в международната фактура се зареждат като „0“ (нула) и трябва да бъдат въведени ръчно;
   - Ако не са въведени цени в лева, преизчисляване не се прави, в екрана за международна фактура за цена се зарежда „0“ (нула) и трябва да бъдат въведени ръчно.
3. Независимо от направените преизчисления в екрана на международната фактура валутата или валутния курс могат да бъдат променени и да се направи ново преизчисляване. Също се допуска да бъдат направени корекции на наименованието, мярката и валутната цена на включените във фактурата артикули. Не могат да се добавят нови позиции.
4. Ако след записването на международната фактура се направят корекции в базовата фактура на български език при преминаването към издаване на международната фактура настъпват следните събития:
   - За въведените нови позиции се извършват операциите по изчисляване на валутната цени описани в т.2 по-горе;
   - Изтритите позиции от фактурата се изтриват и от международната фактура;
   - Ако за съществуващите позиции са направени промени в количеството, стойността за тези позиции се преизчислява и в международната фактура, като се използва съществуващата валутна цена. Промените в цената в лева не влияят на валутната цена и тя остава непроменена. Промените в нея можете да направите ръчно или чрез преизчисляване по начина описан в т.3 по-горе.
   - Непроменените позиции се извеждат в международната фактура без промени, както са били записани при съхраняването на фактурата.